

MỘT CẢNH, HAI QUÊ

Tràm Nước

Tôi được sinh ra và lớn lên tại Long Xuyên, nơi có tôm cá đầy sông, ruộng lúa đầy đồng với giòng sông Cửu Long hiền hòa chứa đầy phù sa. Người dân ở đây cũng rất đơn giản, chất phác, hiền lành. Long Xuyên và những tỉnh miền Nam là nơi gợi nguồn cảm hứng cho các nhạc sỹ như Anh Việt Thu với bản Giòng An Giang, Năng Đẹp Miền Nam của nhạc sỹ Lam Phương với câu: “*Miền Nam có nắng thanh bình, có đồng lúa đẹp, có tình quê hương*”. Trong những bản nhạc ca ngợi về miền Nam, bản mà tôi rất thích là: “Trăng Phương Nam” của Anh Hoa vì nó vừa hay vừa âm áp làm sao.. Ngoài nhạc ra thì còn có những điệu hò tuy đơn giản nhưng không thiếu phần lãng mạn như:

“Hò ơ.. (chớ)
 Anh về để áo lại đây
 Để khuya em đắp... (ờ)
 Hò ơ... (chớ)
 Để khuya em đắp gió tây lạnh lùng.”

“Hò ơ.. (chớ)
 Thương em mấy núi anh cũng trèo
 Mấy sông anh cũng lội...(ờ)
 Hò ơ....(chớ)
 Mấy đèo anh cũng qua.”

Những câu ca dao, đồng dao hay điệu hát ru tuy mộc mạc nhưng cũng hay không kém:

*Con quạ nó đứng đầu cầu
 Nó kêu bớ má tôm trầu khách ăn*

*Má ơi con vịt chết chìm
 Con thò tay vớt nó,
 con cá lìm kìm cắn tay con*

*Cá lười trâu sâu ai méo miệng
 Cá trên bầu nhiều chuyện trót
 môi*

*Con quạ nó đứng chuồng heo
 Nó kêu bớ má bánh bèo chín chưa?*

Hai thiếu nữ Long Xuyên trong trang phục áo dài.

Long Xuyên trù phú và trong suốt thời gian chiến tranh, nó không từng bị tấn công hay một lần pháo kích. Người ta gọi nó là đất Phật. Gái Long Xuyên cũng xem như là đẹp, dễ nhìn nhưng có lẽ vẫn chưa bằng các cô gái ở Cần Thơ, thủ đô của miền Tây và cũng là nơi tài tử, giai nhân ở những nơi lân cận đổ về.

Năm 1975 thì vận nước thay đổi, tôi đau lòng rời xa Má, anh, chị, em mà theo gia đình của anh Ngoạn để tìm đường vượt biên bằng tàu Đại Dương. Chúng tôi định cư tại tiểu bang Iowa được sáu năm và sau đó dọn về Baton Rouge, Louisiana năm 1981. Có câu nói là mình có thể đem một người nào đó ra khỏi nơi họ yêu mến nhưng không thể đem nơi đó ra khỏi trái tim của họ được.

Trường hợp tôi cũng vậy, tôi yêu mến miền Nam Việt Nam và do định mệnh đưa đẩy, chúng tôi lại sống ở miền Nam Hoa Kỳ. Tôi yêu cả hai, Ở miền sông nước thì gần như ai cũng biết bơi lội, hay có dịp đi xuống, ghe, phà vv...Tôi được nghe kể có lần một vị linh mục vừa được chuyển về miền Tây đã rất ngạc nhiên khi thấy các em bé trai đi tắm sông mà lại mặc quần. Dân địa phương mới cất nghĩa là nếu không thì sẽ bị cá rĩa, nhất là cá chột. Nếu gặp phải cá nóc thì vô phương!!! Điều này cho thấy lúc đó sông rạch miền Nam có nhiều cá tới độ nào.

Muốn tắm sông, lội suối thì phải biết bơi nên anh em chúng tôi đều phải tập lội dưới sự hướng dẫn của anh Tư, người anh đầy kiên nhẫn và thương em út. Anh Tư cho chúng tôi tập bằng vòng xe trước. Khi bớt sợ nước rồi thì không xài vòng xe nữa mà bắt đầu lội lữm bữm theo kiểu “chó bơi” từ chỗ cạn đến chỗ sâu. Khi thấy chúng tôi đuối sức thì anh Tư đến cứu nguy. Biết bơi giúp chúng tôi có tự tin để đi xuống, ghe. Có lần anh Năm mượn được cái xuống và rủ chị Sáu, thằng Ân và tôi chèo từ con sông nhỏ sau nhà ba, má của chúng tôi ra sông cái chơi. Anh Năm thì cầm lái còn chị Sáu hay thằng Ân thì

Tắm sông.

chèo mũi. Với bản tánh thông minh, nghịch ngợm và các cố, anh Năm cứ nhắm vào mấy cái nhà vệ sinh cất ven sông mà chèo thật nhanh vừa nói với chúng tôi: “Tao cho mấy đứa bậy chết” khiến người đang “đi” phải vội vàng đứng lên vừa làm bầm chửi. Riêng chúng tôi thì thụt xuống và lấy tay che đầu vì sợ bị “bom dội.” Thật sự ra ảnh chỉ muốn hù mọi người cho vui thôi. Anh Năm cũng hay rủ chúng tôi đi thụt banh bàn. Trò chơi này vừa rẻ, vừa vui. Anh Năm của chúng tôi là vậy đó.

Hết xuống thì tới ghe chạy bằng máy đuôi tôm và một loại khác gọi là tắc rần. Tắc rần có nhiều băng để hành khách ngồi và luôn chở quá tải khiến tôi có cảm tưởng nó có thể chìm bất cứ lúc nào. Tuy nhiên, với sự tự tin quá đáng là mình biết bơi và gan lì một cách đại dột của tuổi trẻ, tôi không mấy quan tâm mà chỉ lo tận hưởng những luồng gió trong lành trên sông nước. Cảm giác của nó luôn luôn tuyệt vời.

Sông rạch ở VN chẳng chịt đến độ nào thì nơi tôi ở hiện giờ cũng không thua kém. Đây là tiểu bang có nhiều sông ngòi, đầm lầy giống như miền tây hay vùng

Đi chuyến trên sông

Đồng Tháp Mười của mình vậy. Một trong cái thú ở Louisiana là đi tàu máy trên sông, hồ để hóng gió và nhìn tận mắt những con chim, cò và những con cá sấu rất to và mập. Con chim tượng trưng cho Louisiana là Pelican, tiếng Việt là con chim chàng bè. Hoa thì dùng Magnolia để làm biểu tượng. Chàng bè có cái bầu rất to ở dưới cổ chứa đầy tôm cá để tiêu thụ từ từ.

Có lần chúng tôi được nghe một AHCC kể lại rằng có một anh từ tiểu bang khác đến New Orleans thăm bạn. Khi hỏi đường thì người bạn tại địa phương vô tư nói: “Anh cứ chạy qua Cầu Con Cò để tới West Bank”. Anh bạn ở phương xa cứ chạy loanh quanh để tìm cây cầu nào có đề chữ “CẦU CON CÒ” nhưng chả thấy, cuối cùng bị lạc đường! Thật ra làm gì có dòng chữ CẦU CON CÒ. Đó là do người Việt Nam gọi nó thôi. Trên cầu này có hình con cò nhưng khá nhỏ nên rất khó thấy.

Vùng trời, đất ở đây thì có chim, cò đứng từng nhóm hoặc bay từng đàn, dưới nước thì có cá sấu lội nên nếu so sánh với câu: “Dưới sông cá chột trên bờ Triều Châu” thì cũng không khác gì mấy. Cá sấu trông rất xấu xí và đáng sợ mỗi khi nó há miệng hay nhe răng ra. Tôi nghĩ nếu phải niềng răng cho nó thì chắc rất tốn kém và có lẽ cả đời cũng không thể làm cho răng đều đặn. Hàm răng đã đủ làm anh hùng

khiếp đảm và nghe thêm tiếng khè của nó thì ai có dạn mày đi nữa cũng thấy ớn lạnh trong người.

Cầu Con Cò. New Orleans.

Đi săn cá sấu là một trong những cách mưu sinh ở Louisiana. Ăn thịt rùa, ếch, cá sấu, sóc, thỏ, armadillo là chuyện thường đối với người đi săn. Tuy nhiên, họ không thích ăn thịt chuột nước (*Nutria*) có lẽ do nó to và giống chuột cống, nhưng mõ của nó hơi bằng. *Nutria* rất sạch vì nó sống dưới nước. Nó sinh sản rất nhanh và hay phá hoại, gặm nhấm những cây được trồng để chống nạn lở đất. Chánh quyền địa phương đã chịu hết nổi nên đưa ra giải pháp là nếu ai nấp một cái đuôi *Nutria* thì được trả năm USD. Tính ra nếu mỗi ngày nấp được 20 cái thì mỗi tháng có được ba ngàn USD, xem ra cũng không tệ. Số tiền này đủ để mua vài vé đi du lịch bằng tàu sang Mexico để “vỗ béo”.

Sau những chuyến đi tôi sẽ trở về Louisiana đi săn tiếp. Nếu không sợ Nutria, tôi có thể làm nghề này để phụ vào đồng lương về hưu ít ỏi của tôi để có tiền đi chơi dài dài với các anh chị Công Chánh và đây cũng là dịp tôi được nhìn xa, hiểu rộng để có thể tiếp tục viết thêm nữa.

Sông và con đò nhỏ. Ảnh Bách Tường.

Nhân dịp Tết Mậu Tuất, kính chúc quý Thầy, quý Ái Hữu Tiền Bối cùng quý Ái Hữu Thân Hữu năm Mậu Tuất An Lành và Hạnh Phúc

Phù Sa

thơ Lê Phương Nguyên

Đã Được Mười Năm

Mười năm băng giá quê người,

Biết Em còn của một thời bên nhau?

Mười năm anh đã nát nhàu,

Nửa xa xôi ngóng, nửa đau thê tình,

Mười năm nửa cuộc hành trình,

Dỏ dang nửa mái tóc xanh trên đầu,

Mười năm anh đứng tựa lầu,

Hoài công chẳng thấy cái màu trời xanh ...

Mười năm bước quẩn bước quanh,

Đêm thời gian giọt nắng hanh cuối ngày ...

Mười năm anh vẫn còn đây

Trái tim vẫn đập từng giây với đời ...

Mười năm băng giá quê người,

Biết Em còn của một thời bên nhau? ...